

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Volja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1870

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 17. — STEV. 17.

NEW YORK, MONDAY, JANUARY 21, 1935. — PONDELJEK, 21. JANUARJA 1935

VOLUME XLIII. — LETNIK XLIII.

ANGLESKA VLADA JE RESNO POSVARILA NEMCIJO

FRANCIJO RAZBURJA DEJSTVO DA GRADE NEMCI SUBMARINE, KI BODO NOSILI LETALA

Francija se zavzema za vzhodno pogodbo ter je odgovorila na nemško odklonitev. — Anglija bo na vsak način preprečila, da bi Nemčija še nadalje oboroževala. — Najnovejši nemški podmarnini so dosti boljši nego francoski. — Tudi nemške križarke so boljše.

PARIZ, Francija, 20. januarja. — Poročila, da Nemčija zopet gradi podmorsko brodovje, ki je nekaj razširjalo strah, vznemirja Francijo.

Ker so nemški podmarnini med svetovno vojno napravili tako veliko škodo zavezniškemu brodovju in je izgubilo tako veliko število ljudi življenje, je Nemčiji po versailleski mirovni pogodbi prepovedano zgraditi kak submarin.

Sedaj pa zatrjujejo francoski mornariški izvedenci, da je Nemčija zgradila ali pa gradi tri vrste submarinov. Trdijo, da bo spomladi 40 submarinov nosilo swastika zastavo.

Četudi ima Francija nad 70 submarinov, imajo boljše izdelani nemški podmarnini nad njimi veliko premoč, ker nekateri med njimi lahko prevažajo letala.

Vsa nemška moč na morju bo obnovljena, kar Franciji dela posebno velike skrbi.

Ker ima Nemčija tri "žepne bojne ladje" po 10 tisoč ton, četrta pa je v delu, je Francija zgradila mnogo večjo bojno ladjo "Dunkerque". Poleg tega pa nemške nove križarke zelo nadkriljujejo francoske ladje.

Nova nemška križarka "Nuereberg", ki je šesta križarka, ki je Nemčiji po mirovni pogodbi dovoljena, in je bila ravnokar splovljena v Kielu, vozi za pet vozlov na uro hitrejšje kot katerakoli francoska bojna ladja.

Poleg križarke "Nuereberg" ima Nemčija še križarke: "Emden", "Koenigsberg", "Karlsruhe", "Koeln" in "Leipzig". Vsaka križarka more nositi 16 aeroplanov.

PARIZ, Francija, 20. januarja. — Ker je predsednik Hitler izjavil, da je sedaj, ko je plebiscit odločil, da Saar pripade k Nemčiji, zadnji spor s Francijo poravnani, je francoska vlada takoj storila nov korak, ki naj bi dovedel do miru s Nemčijo.

V Berlinu je francoski poslanik Francois Pontet vročil francoski odgovor na nemško noto glede predlagane pogodbe medsebojnega jamstva, kar je imel francoski zunanji minister Laval v Ženevi razgovor s poljskim zunanjim ministrom Josipom Beckom o isti zadevi.

V svoji noti v septembru je Nemčija izrazila dvom, da bi bila primerna skupna meddržavna pogodba za jamstvo status quo v vzhodni Evropi ter se je zavzemala za pogobe med posameznimi državami.

Pred vsem je Nemčija svojo odpoved utemeljevala s tem, da Nemčija ne more pristopiti k taki pogodbi, dokler nekatere države ne priznajo nemške enakosti v orožju. Z zadnjo svojo noto Francoska vlada zavrača nemško utemeljevanje ter obenem kaže, da je Francija pripravljena proti Nemčiji marsikaj popustiti.

Odkar sta stopila v vlado ministrski predsednik Flandin in zunanji minister Laval, Francija ne kaže več tolikega nasprotja proti Nemčiji.

LONDON, Anglija, 20. januarja. — Anglija je 9. januarja posvarila Nemčijo glede oboroževanja ter jo je spomnila na določbe versailleske mirovne pogodbe.

To svarilo pa je spremljalo prijateljsko poročilo,

Coughlin proti svetovnemu razsodišču

BUTLEGARJEM SLABA PREDE

Izza preklica prohibicije je bilo aretiranih nad trideset tisoč oseb. — Morgenthau drži obljubo.

Washington, D. C., 20. jan. Arthur J. Mellott, ki je pridržen zvezni meddržavni oblasti, je rekel danes, da drži državni zakladničar Morgenthau svojo obljubo, ki se tiče iztrebljenja butlegarjev.

Odkar je zatiranje tihotapstva in nepotavne trgovine z opojnimi pijačami podrejeno zakladniškemu departmentu, se je posrečilo 4000 agentom aretirati trideset tisoč munašnerjev in butlegarjev.

Ko je nastopil Morgenthau svoj urad, je rekel: — Nekaj se bo zgodilo: ali bom zatrl butlegarstvo ali bom prostovoljno odstopil.

Zakladniški department ima 1400 inšpektorjev, ki zasledujejo butlegarje in munašnerje, 1300 kontrolnih uradnikov, ki nadzirajo distilerije in pivovarne ter nad 1000 posebnih inšpektorjev, okrajnih upraviteljev itd.

Mellott odločno zanikaže vesti, da bi bilo sedaj v deželi več butlegarskega žganja, kakor ga je bilo v času prohibicije.

JUG JE PROTI KOMPANIJSKIM UNIJAM

Nashville, Tenn., 20. jan. — Delavska konferenca tega okraja "Regional Labor Conference" je danes obvestila delavski department, da se bodo pojavili nemiri in štrajki, če ne bo kongres s posebno postavbo prepovedal kompanijskih unij. Na konferenci so bili zastopani delegati iz štirinajstih južnih držav.

MARŠAL PILSDSKI BOLAN

Berlin, Nemčija, 20. jan. — Sem so danes dospela poročila, da je poljski maršal Joseph Pilsudski nevarno zbolel. Poljska vlada pa zatrjuje, da je maršal pljučnico dobro preostal in da je imel zadnje dni že več konferenc z vodilnimi poljskimi državniki.

da se diplomati trudijo, da najdejo pot, kako bi bilo mogoče Nemčiji priznati enakost.

Obenem pa se angleška vlada pripravlja na prihod francoskega ministrskega predsednika Flandina in zunanjega ministra Lavala, ki bosta 1. in 2. februarja v Londonu razpravljala z angleškimi državniki o tem, kako bi bilo mogoče rešiti najtežji evropski problem, da se prizna Nemčiji enakost. Vsaled tega bo treba izpremeniti versaillesko pogodbo, ki Nemčiji ne dovoljuje oboroževanja. V tem pogledu se bodo morale zediniti vse države, ki so podpisale versaillesko pogodbo in bo v Ženevi podana tozadevna izjava.

HUD MRAZ V ZAPADNIH DRŽAVAH

Po severozapadu je zapadlo mnogo snega. — Celo v San Francisco je hud mraz. — 8 oseb je zmrznilo.

San Francisco, Cal., 20. jan. Hud mraz je zavladal po celim severozapadu. Osem dni je skoro neprenehoma snežilo ali deževalo, kar je povzročilo smrt osmih oseb.

Železniški in zračni promet je zelo oviran. Po državah Idaho, Washington in Oregon je padlo nenavadno veliko snega, toda glavne ceste so očiščene.

Blizu Calgary v Kanadi je vlak obtičal v snegu in potniki so v mrazu 36 stopinj pod ničlo morali hoditi več milj daleč.

V Seattle je zapadlo 7 palcev snega. Topolmer je padel na 16 stopinj. V Spokane, Wash. kaže topolmer 4 stopinje.

Ko je deževalo nekaj dni, je v San Francisco nastal hud mraz in vse ulice so pokrite z ledom. V Los Angeles je treskalo in padala je toča, nad Pasadeno pa se je utrgal oblak.

Denver, Colo., 20. januarja. Pokrajino ob Rocky Mountains je obiskal najhujši sneženi vihar v mnogih letih. Po nekaterih krajih Colorado je padlo živo srebro pod ničlo. Po južnozahodnem delu države je zapadlo do 12 čevljev snega. Iz Gunnison, Colo. poročajo o mrazu 39 stopinj pod ničlo.

JUŽNI TEČAJ BO LETOVIŠČE

Medbourne, Avstralija, 19. januarja. — Na kongresu Družbe za napredek znanosti Avstralije in Nove Zelandije je rekel predsednik Sir Douglas Mawson, da bodo v bližnji bodočnosti vozili v antarktične kraje parniki ljudi na zimskie sporte. Toda po njegovem mnenju je to manjše važnosti, kajti v krajih južnega tečaja se nahajajo velikanski skladi zlate rude, močni vetrovi pa bodo dajali neomejeno množino gonilne sile.

PRICE MORAJO BITI MIRNE

Nad pričo je zakričala Hauptmannova žena da laže. — Pozneje se je oprostila in obljubila, da se bo dostojno obnašala.

Flemington, N. J., 20. jan. — Histerične besede "vi lažete!" katere je rekel Hauptmann v četrtki prič, detektivu Sisku, so kot odmev prišle iz ust Hauptmannove žene, ki je očitala laž naslednji dan prič Mrs. Elli Achenbach.

Leta 1927 je bila Hauptmannova žena služkinja pri Mrs. Achenbach in od tedaj sta si bili prijateljici in sosedli.

Mrs. Achenbach je izpovedala, da je kmalu po odvedbi Lindberghovega otroka Hauptmannova žena prišla pred njeno hišo in da ji je rekla: "Ravno sedaj smo prišli s potovanja."

Mrs. Achenbach še ni skočila, ko skoči Mrs. Hauptmann na noge, vsa rdeča v obraz, ter zakriči nad njo: "Mrs. Achenbach, vi lažete!"

Po celi dvoranici je nastala velika zmešnjava. Zagovorniki in obtožitelji so bili na nogah in so vsi naenkrat govorili. Hauptmann je pogledal svojo ženo, toda je ostal miren in nato uprl pogled v pričo. Lindbergh ni trenil niti z očesom.

Slednjice je glas generalnega pravdnika Wilentza prevladal vse in je, opozarjajoč na dogodek prejšnjega dne vprašal sodnika, ako sodnik vodi razpravo ali pa Hauptmann in njegova žena.

Sodnik Trenchard je bil v vidni zadregi in se obrne k Mrs. Hauptmann, ki je še vedno stala in se tresla.

"Gospa, ali se vam ne zdi nedostojno, da motite to obravnavo?" jo vpraša sodnik.

"Zal mi je", odgovori Mrs. Hauptmann.

"Ali obljubite zagovornikom in porotnikom, da ne boste več motili?"

"Dobro, bom poskusila, toda včasih ne morem pomagati."

Njen glas je bil zlomljen. "Ali obljubite?" "Da!"

Toda ko se Mrs. Hauptmann vrne na svoj sedež, je rekla svojemu sosedu: "Laže, laže, laže!" Mrs. Achenbach je pozneje tudi izpovedala, da je Hauptmann po 1. marcu 1932 šepal. S tem je tudi potrdila domnevo obtožitelja, da je Hauptmann, ko je nesel otroka po lestvi skozi okno, padel z lestve ter si pri tem poškodoval nogo. Pri tej priliki je tudi otrok padel na tla in se ubil.

"Glas Naroda"
Advertise in

WILSON JE POZABIL NA WASHINGTONOVA NAČELA

DETROIT, Mich., 20. januarja. — Znani pridigar Rev. Charles Coughlin je včeraj govoril po radio ter odločno obsojal namen Združenih držav, da bi se pridružile svetovnemu razsodišču v Haagu.

JAPONSKA PRODIRA

Japonska skuša zatreti "roparje". — Japonci hočejo dospeti do rusko-kitajske karavanske ceste.

Sanghaj, Kitajska, 20. jan. Po gorskih dolinah Džehola, ki vodijo proti zapadu iz Čenteh, glavnega mesta Džehola proti Dolon Nor v Čaharju, ropotajo japonski vojaški avtomobili in japonsko vojaštvo se pomika proti Čaharju, da se spopade z armado governerja Sun Čeh-juana.

Japonsko vojaško poveljstvo je tudi poslalo 8 aeroplanov in v najbližjem času je pričakovati spopada. Japonska je naznanila, da hoče iz pokrajine pregnati 600 kitajskih vojakov, ki se nahajajo v deželi v nasprotju z japonsko-kitajsko pogodbo. Drugi izgovor Japonske pa je, da hoče iztrebiti kitajske roparje, ki plenijo po deželi. Toda resnični namen Japonske je, prodreti do Kalgaa, kjer je velika karavanska pot med Rusijo in Kitajsko. Ko so enkrat tam, je lahko premeniti zvezo med obema deželama.

Ženeva, Švica, 20. januarja. Liga narodov je pričela razpravljati o sporočilih, da Japonska nazvije svojemu znanjstvu utrjuje otoke v Pacifiku, ki leže med Havajem in Filipini.

Nikakega znaka pa ni, da bi Liga razpravljala o japonski izjavi, da svojega mandata nad otoki ne vrne Ligi, ko stopi v veljavo njen odstop od Lige 27. marca.

Te otoke, ki so bili prej nemška last, je Liga narodov izročila Japonski, ki mora biti vsled mandata za svojo upravo odgovorna Ligi.

Svet Lige narodov je prejel poročilo, da je Japonska za razvoj pristanišč izdala ogromne vsote. Poročilo pravi, da so izdatki za pristanišča mnogo previsoki, da bi kdo mogel misliti, da so pristanišča namenjena v trgovske svrhe. Čehoslovaški zunanji minister dr. Beneš, ki je podal poročilo, pozivlja Japonsko, da predloži natančnejše podatke glede izdatkov.

SREBRNA POROKA.

V nedeljo sta praznovala v Brooklynu, N. Y. Mr. Anton in Mrs. Franciška Crnkovič srebrno poroko. Slavje se je vršilo v ožjem domačem krogu. Želimo jima, da bi dočkala še zlati in demantni jubilej.

Predsednik Wilson je omalovaževal besede očeta naše dežele, nesmrtnega Washingtona — je vzkliknil Coughlin. — Washington je zapustil kot svoj testament temeljni princip ameriške diplomacije — nobenega vmešavanja v evropske zadeve.

Wilson se pa tudi ni držal določb Monroe doktrine, one doktrine, ki naj drži Evropo vstran od ameriških in Ameriko vstran od evropskih zadev.

Te temelje sta Wilson in Bernard Baruch pozabila, ko sta sedla z zastopniki treh evropskih velesil k isti mizi, da bi pomagala deliti nemški plen ter sejati sovražstvo v svetu. Ti gospodje so umetno ustvarili nekatere države, da bi napravili svet varen za internacjonaliste in za mir moteče narodnostne manjšine.

Nič drugega, pač pa edinele le to je bilo doseženo z versailleski mirovno pogodbo in z ustanovitvijo Lige narodov.

Ako se pridruži Amerika svetovnemu razsodišču, se podvrže sklepu 54 narodov, ki so nas osleparili za dvanajst tisoč milijonov dolarjev. Amerika bi se podredila sklepu, ki jih duševnost je ameriški duševnosti tuja in sovražna.

PREMIKANJE GORE V DALMACIJI

Beograd, Jugoslavija, 20. januarja. — Že dalje časa je bilo opaziti, da se hrib nad vasjo Vrela blizu Makarske v Dalmaciji pomika proti morju. Toda to premikanje je bilo tako majhno, da mu nikdo ni pripisoval posebne važnosti. Sedaj pa se je pričel ves hrib naglo pomikati v morje.

Cesta med Splitom in Makarsko, katero je pričel graditi Napoleon, je na več krajih izginila in na kraju, kjer je bila prej cesta, se sedaj nahaja 120 metrov visok hrib. V Vreli je bilo nekaj hiš porušnih in če se bo gora še dalje tako pomikala, bo v kratkem izginila cela vas.

Nasadi oljk in vinogradi so večinoma izginili in zemlja se je tako premaknila, da nikdo ne ve, kje je njegova posest.

Ves promet po cestah med severom in jugom Dalmacije je ustavljen in inženirji grade novo cesto na drugi strani hriba.

Naročite se na GLAS NARODA, največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

"Glas Naroda"

Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (A Corporation) Frank Sakser, President L. Benedik, Treas. Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Issued Every Day Except Sundays and Holidays. Za celo leto velja za Ameriko in Za New York za celo leto \$7.00. \$6.00 Za pol leta \$3.00 Za inozemstvo za celo leto \$7.00 \$1.50 Za pol leta \$3.50

POLEGLO SE JE Zadnji štirje meseci so bili v Evropi precej viharni. Francija in Nemčija sta nestrpnost čakali izida ljudske ga glasovanja v Posaarju.

Liga narodov si lasti kredit za ta uspeh. Ko je prve dni meseca oktobra počilo v Marseilles, je zavrelo na Balkanu.

Nastal je skoro tak položaj kot meseca junija 1914. Z dovoljenjem Lige narodov se je smela Jugoslavija znesti samo nad Madžarsko, dočim Italiji, ki je bila isto tako ali pa še bolj kriva, ni smela ničesar očitati.

Izvršilec atentata je bil usmrčen, nekateri njegovi sokrivci aretirani, nekaj jih je pa še v Italiji, kjer se čutijo povsem varne.

V Jugoslaviji je prišel na krmilo Jeftič, ki se precej razlikuje od svojih prednikov. Korošca in Mačka je izpuštil iz zapora ter s tem zлил nekoliko olja na razburkano hrvatsko in slovensko javno mnenje.

Madžarska se je opravičila, Francija bo sodila atentatorje, Italija bo pa vbođoče bolj previdno ščuvala proti svoji sosedi.

Liga narodov, pod čije vplivom naj bi bil ves svet, je le v Evropi navidez uspešna. Njen vpliv pa ne seže niti na daljni Iztok, kjer se Japonska širi na stroške Kitajske, niti v Južno Ameriko, kjer so si Paragvajci in Bolivijci še vedno v lasih.

Zaenkrat je pa dovolj, da Ligina beseda že vsaj v Evropi nekaj zaleže. Evropa je namreč nevarno kotišče, ki mu je treba zaenkrat posvetiti največjo pozornost.

"LEPA SLOVANKA" JE IZ KARLOVCA. Zagrebške "Novosti" objavljajo dopis nekega svojega čitatelja, ki trdi, da je tajinstvena "lepa Slovanka", ki igra eno glavnih vlog v marševskem atentatu, bivša Paveličeva tajnica in njegova špijonka.

Liga narodov, pod čije vplivom naj bi bil ves svet, je le v Evropi navidez uspešna. Njen vpliv pa ne seže niti na daljni Iztok, kjer se Japonska širi na stroške Kitajske, niti v Južno Ameriko, kjer so si Paragvajci in Bolivijci še vedno v lasih.

Važno za potovanje. Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vseled našo dolgoletno skušnjo vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro.

SLOVENIC PUBLISHING CO. TRAVEL BUREAU 216 West 18th Street New York, N. Y.

DELAVSKE ODŠKODNINE V PENNI

Osnovni Workmen's Compensation Act (zakon o delavskih odškodninah) v Pennsylvaniji datira od leta 1915, ali od tedaj so bile uvedene razne spremembe. Glavne določbe, ki zanimajo delavca, so sledeče:

Zakon se razteza na vse delavce in delavke, ki delajo za mezdvo v prostorih delodajalca. Gospodar se more opravičiti s tem, da je nezgoda nastala vsled krivde katerega sodelavca ali da je delavec prevzel na-se odgovornost za slučaj nezgode. Le ako je nezgoda nastala vsled pijanosti prizadetega delavca ali vsled njegove lakomšljene predrznosti napram nevarnosti, sme gospodar odgovarjati, ali je njegova dolžnost, da to dokaže. Zakon določa stroške kazni pro ti delodajalec, ki ni zavaroval svoje delavce.

Odškodnina za popolno onesposobljenost in za slučaj smrti.

Ako je nezgoda povzročila nesposobljenost (total disability), začena odškodnina po sedmem dnevu po poškodbi in nadaljuje za dobo 500 tednov. Tedsnska odškodnina znaša 65% poškodovančeve mezde, ali nikdar manj kot \$7 in nikdar več kot \$15 na teden.

Ako je nezgoda povzročila smrt, se odškodnina izplačuje sledečim osebam:

- vдови (oziroma vdovu), ako ni otrok, 44% mezde, ali ne več kot \$10 na teden;
vдови z enim otrokom — 55% mezde, ali ne več kot \$12.50 na teden;
vдови z dvema otrokoma — 62 in pol odst, ali ne več kot \$14 na teden;
vдови s tremi ali več otrok — 65%, ali ne več kot \$15 na teden;
ako ni vdove oziroma vdovca, se odškodnina izplačuje varuhu otrok v zneskih od \$7.50 na teden za enega otroka, do \$15 za šest ali več otrok;
ako ni ne vdove, ne otrok, se odškodnina izplačuje odvisnim staršem, ali ne več kot \$5 na teden, ali pa odvisnim bratom in sestram.

Delodajalec oziroma zavarovalna družba mora tudi plačati pogrebne stroške, ali ne več kot \$150.

Odškodnina se izročuje dotičnemu konzulu, ako odvisni sorodniki živijo v inozemstvu, v svrhu dostavitve upravičenecem.

Odškodnina za delno onesposobljenost (partial disability).

Ako nezgoda povzroča delno onesposobljenost, mora poškodovani delavec dobiti 65% od razločka med tem, kar

je prej zaslužil in kar more sedaj zaslužiti, nikoli pa več kot \$15 na teden. Odškodnina se izplačuje tekom vse dobe onesposobljenosti, nikdar pa čez 300 tednov, začeni od sedmega dne po nezgodi.

Za onesposobljenost vsled stalnih poškodb je v zakonu navedena lista določenih odškodninskih plačil, ki segajo od \$7 do \$15 na teden. Tako na primer, se za izgubo roke izplačuje odškodnina tekom 175 tednov, za izgubo rame 215 tednov, za izgubo noge 215 tednov, za izgubo stopala 150 tednov, za izguba očesa 125 tednov, za izgubo palca 60 tednov, za izgubo prvega prsta 35 tednov, drugega prsta 30 tednov.

Za kilo (hernia) ni odškodnine, razum ako se dokaže prav za gotovo, da je nastala takoj ob nezgodi in je bil delodajalec obveščen tekom 48 ur.

Teekom prvih 30 dni, mora delodajalec plačati za zdravniška in zdravila do zneska \$100. Delavec je upravičen do bolnišnične oskrbe, kadar jo potrebuje.

Največje važnosti za delavca je, da mora prijaviti poškodbo delodajalcu čim prej mogoče, nikdar kasneje kot v roku 14 dni. Ako se ne prijavi tekom 90 dni, se vsaka tirjatev za odškodnino sploh odbije. Prijaviti treba osebno delodajalcu ali superintendantu v delavnici, kjer se je nezgoda pripetila, ali pa potom registriranega pisma, v katerem naj se navede ime delavca, kje in kdaj se je poškodoval in značaj poškodbe.

KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE za leto 1935. \$1.50

so dospete. — Onim, ki so jih naročili so bile poslone po pošti. — "Glas Naroda" jih ima v zalogi ter prodaja v knjige za \$1.50

KNJIGE SO SLEDEČE: 1. Pratika 2. Skozi Sibirijo (Martin Muc) 3. Dejanje (Vladimir Levstik) 4. Solnčne pege (Vinko Bitenc)

KNJIGARNA GLAS NARODA 216 West 18th Street New York City

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kursu.

Table with columns for JUGOSLAVIJO and ITALIJO, listing amounts and exchange rates.

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodiat v dnfarnih ali lraah dovoljurno še bolje pogoje.

Table for REPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH, listing amounts and exchange rates.

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih. Najna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino \$1.— SLOVENIC PUBLISHING COMPANY "Glas Naroda" 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Naši v Ameriki

BOJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKRATKO N A DOPISNICI SPOROČE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELBINE.

Na North-Side Pittsburgh je preminul 16. januarja ob 2.30 popoldne po dolgi mučni bolezni znani rojak Alois Murovič v starosti 57 let in doma iz Leskoveca pri Krškem, Dolensko. Zapušča žalujočo soprogo, enega sina in pet hčera.

Dne 21. aprila 1934 je izginil 40-letni Andrej Šuštar. Živel je v naselbini Luzerne Miner, Pa. Zdaj, po devetih mesecih, so našli njegovo truplo, oziroma okostje, lovei v samotnem gozdu. Njegova žena ga je spoznala po čevljih in obleki. Zapušča ženo, tri neodrasle otroke in eno sestro v Pittsburghu, v starem kraju pa brata. Doma je bil iz Trpčana pri Hlirski Bistrici na Primorskem.

V Clevelandu so se peljali Mary Milavec, Rose Bizjak in njen sin na obisk k prijateljem Mr. in Mrs. Gabrenja na Ivan Ave. v Euclidu. Na 200. cesti in Miller Ave. je voznik zavil na levo, in po 200. cesti je pripeljal drug avtomobil s tako silo, da je naše prijateljce zadel in prevrnil njih avto. Vsi trije so bili odpeljani v Emergency bolnico na 152. cesti, kjer so dobili prvo pomoč. Zdravniki so dognali, da se je sin samo dobro pretresel, ženske so pa dobile precejšnje telesne poškodbe. Mary Milavec se sedaj nahaja na svojem domu, Bizjakova je pa še v bolnici.

Jos. Habjan v North Chicago je imel tri nesreče s svojim starim avtom v dvajsetih minutah. Prvič je trčil z drugim avtom, v Waukeganu in ko se je skušal umakniti na stran ulice, je priletel drugi avto in izvršil to delo namesto njega. Deset minut kasneje se je zadel v njegov avto tretji avtomobil in ga docela razbil. Sreča pa je bila, da pri vseh treh kolizijah ni bil nihče pobit.

10. januarja je v gosti megli imel John Turk v Milwaukee avtomobilsko nezgodo, v kateri je dobil težje po-

"GLAS NARODA"

zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

škodbe 41letni Harry Constantine, eden izmed dobrih Johnovih znancev. Ko je zvečer na vozalu pred svojim poslopjem zavil proti domu, da zapelje avto v garažo, je v tem momentu hotel prekoračiti ulico Constantine in v megli zašel naravnost v Turkov avtomobil. John je ponesrečenca takoj pobral in ga odnesel v svoje prostore, odkoder je poklical policijo in ambulanco, da je ponesrečenca odpeljala v Soldiers Home bolnico. Ponesrečeni je namreč doslužen vojak in živi v imenovanem vojaškem zavetišču. Po opisu oko liščin, katere je potrdil tudi ponesrečenec sam, je policija opustila Turka vsake krivde. Constantine, ki je rodod Grk, ima zlomljeno desno roko in je dobil tudi resne notranje poškodbe. Zdravniki pravijo, da je njegovo življenje v nevarnosti.

KONEC PARLAMENTOV

Milan, Italija, 18. januarja. Ministerski predsednik Benito Mussolini, ki je v Italiji postavil korporativno državo, je rekel, da bo v Združenih državah kmalu konec parlamentarne vlade.

PREDNO SE PODAM

na obisk v domovino, pozdravljam vse prijatelje in znance v Greensboro, Pa., posebno pa moje sinove in hčere ter prijatelje Matevža Korošca in Andreja Zalarja. Hvala mojim odjemalcem, ki so mi priredili tako lepo odhodnico.

V treh mesecih nasvidenje! Potniški oddelek "Glasa Naroda" vsem rojakom najtopleje priporočam.

Frank Zalar.

Peter Zgaga

LINDBERGH IN HAUPTMANN.

Sedem ali osem let je tega, ko se je z letališča pri New Yorku dvignil z letalom v zrak mlad poštni letalec. S seboj je imel poleg velike zaloge gazolina par sendvičev, kvart čaja in nekaj čokolade.

Časopisi so ta dogodek bodisi prezrli, ali so ga pa omenili v par vrsticah, dočim so po dvaintridesetih urah z velikimi črkami razglasili javnosti, da je sedemindvajsetletni letalec Lindbergh preletel Atlantik ter pristal v Parizu. S tem je postavil v razvoju letalstva nov mejnik, in zgodovina mu bo določila prostor poleg Kolumba in drugih slavnih mož.

Par let pozneje se je poročil, in žena mu je rodila otroka.

Ko je bil otrok star dve leti, ga je neke noči zmanjkalo, poleg postelje so pa stariši našli poziv, naj plačajo odkupnino, če ga hočejo dobiti nazaj.

Lindbergh je plačal dozdavnemu zastopniku odvajalec petdeset tisoč dolarjev, otroka pa ni dobil živega nazaj. Nekaj mesecev kasneje so našli njegovo stroholmo truplece na pol zakopano v bližini Lindberghovega doma.

Oblasti so bile noč in dan na delu ter so lanske jeseni aretirale v Bronxu nepostavno priseljenega nemškega carpenterja Bruno Richard Hauptmanna. Nagromadilo se je toliko obtežljivih dokazov, da so ga obtožili odvedbe in umora Lindberghovega otroka.

Pri Hauptmannu so našli bankovce, s katerimi je bila plačana odkupnina.

Izvedenci za pisavo so skoro neizpodbitno dokazali, da je pisal Hauptmann izsiljevalna pisma.

Lindberghov zastopnik je prisegel, da je bil možak, kateremu je izročil odkupnino, Hauptmann.

Priče so prisegle, da so videle dan pred odvedbo Hauptmanna v bližini Lindberghovega doma.

Les, ki je bila iz njega lestev napravljena, je bil vzlet iz skladišča, v katerem je bil Hauptmann zaposlen.

Odvajalec je pri odvedbi otroka padel z lestve, in Hauptmannu so dokazali, da je dan po odvedbi sepal.

V Hauptmannovi garaži so našli za več tisoč dolarjev bankovcev, s katerimi je bila plačana odkupnina.

In tako in tako dalje in tako dalje. Dokazov toliko, da je čudež, da se ni Hauptmann zrušil pod njimi.

V osrčju New Yorka je kino, v katrem ne kažejo nobenih ljubezenskih dram in filmov z "divjega" Zapada, pač pa samo dnevne dogodke. Gledat jih hodijo resni ljudje, kajti na platnu ni nobenega cenenege humorja, nobenega poljubovanja in nobenih zapeljivih ženskih nožic.

Kino je od poldne do polnoči poln, posebno sedaj, ko kažejo prizore iz sodne dvorane v Flemington, N. J.

Ko pokažejo na platnu Lindbergha in njegovo ženo, se v kinu nihče ne zgane.

Ko pa pokažejo Hauptmanna, začno gledalec navdušeno ploskati in mu nazdravljati: — Hurray Hauptmann!

To bi bila hvaležna snov za dušeslovca.

Ali je povprečna javnost ponorela ali se je pa zdegenerirala do skrajnosti?

VABILO k

IGRI PROSVETNEGA DRUŠTVA "BLED"

V NEDELJO, DNE 27. JANUARJA 1935 (OB POL-ŠESTIH POPOLDNE) na 62 ST. MARK'S PLACE, NEW YORK CITY

- 1. Blejskemu jezeru, (Ig. Hladnik) . . . "Bled"
2. Naša zvezda, (Ant. Medved) . . . . . "Bled"
3. KINO-SLIKE iz Domžal bodo predstavile življenje onih newyorških rojakov, ki so se vrnili v domovino, predvsem v Domžale in okolico.

KRIŽARSKA VOJSKA ali PROTI-ŽENSKO DRUŠTVO

PO IGRI PROSTA ZABAVA in PLES : : : Z VSEMI DOBROTAMI BO DOBRO PRESKRBLJENO : : : Vstopnina 40 centov Za obilno udeležbo se priporoča — "Bled"

KRATKA DNEVNA ZGODBA

RUTH KRISTEKATH:

RAZSTRGANA USTA

Dvajset let po veliki vojni. Novi rod, ki dorašča, ne ve nič o njej, nič o tem, kako se je so-

jala, "nimam pravice vprašati." Tiho je zmajal za glavo, kakor da bi prezrl njene zadnje besede, in se rahlo poklonil: "Ludovik Renker."

Ni bilo slučajno, da sta se vsak dan srečala na prehodu in šla skupaj. Renker ni nikoli govoril o vojni. Regina je pač vedela, zakaj ne. Saj o tistem, kar nas je pretreslo do zadnjih skrivnih globin, ne moremo skrivati. Tudi ne nasproti tistim, ki so z nami doživeli skrivnost.

Vedno in vedno znova pa se je zgrožila, kadar je pogledala v njegovo obličje. Pač malo sta se ujemale zunanosti teh dveh ljudi: sveže, mlado dekle, pa stari, okvarjeni mož. Kajti poleg njene cvetoče mladosti se je zdel star, dasi ma je manjkalo še par let do štiri-

deset. Prijatelj, ki si jih je bila Regina pridobila v kopalnici, so ob neki priliki speljali pogovor na Renkerja, vojnega okvarjenca, in eden izmed njih je pripomnil, da je Regina nespanetna, ker toliko z njim občuje. Regina je pozorno premotrla fanta, ki je to rekel. Imel je veselo rjave oči in lepo oblikovana usta. Pomislila je na Renkerja. In naenkrat se je vzpelo v njej, da bi s pestjo udarila v gladki in čedni obraz mladega človeka. Hitro je vstala, plačala svojo kavo z drhtečimi rokami in brez besede in slovesa odšla. Družba je v zadregi molče obsedela. Od-

kar je Regina občevala z Renkerjem, je začela čutiti v ljudeh bistveno in odprla se ji je praznota marsikaterega obraza. Tudi sama sebi se je zdelo dostikrat puhla in prazna, in se sramovala svojih slabosti in plitvosti dotedanjšega življenja, ki so se ji zdele preje tako važne.

Šla je v park, kjer so šumela visoka drevesa. Vedela je, da bo tu našla Renkerja. Sedel je na klopi in z rokami oklepaj palice. Zapazil je Regino šele, ko je stala pred njim. Sedla je poleg njega. Bila sta prvič sama.

"Ali je bilo zelo hudo?" Menda se je hotel pač nasmejljati. Regini je bilo dotlej neznano, da je kaj takega na svetu; da se kdo ne bi mogel smejeti. To je zdel prvič doživeti. "Odpustite," je mnkoma de-

Nista govorila. In Regina se je zelo bala misliti na to, kar je zdel moralno priti. Saj se je usmerila k njemu. Poljubila sta se. Bilo ji je, kakor da bi se nagibala nad bojišča in poljubljala brazgotine, ki jih je tankaj zapustila vojna in so se zmerom pekle in drgetale v tihih bolečinah. V njej je bilo zelo veliko in težko čuvstvo. In potem je vroče prepljusnilo njeno notranjost, kar se je drugače komaj dotaknilo površine njene duše. Odprla je oči. Videla je blede čelo in zaprte veke in razbrala, da so se čelo in veke smehljale. In bilo je veliko sreče v bolečinah.

Potem je dvignila obraz in Renker jo je prijel za obe roki in jih držal v svoji. A rekel ni nič, čeprav je čakala, da bi govoril, kajti strah jo je bilo teže tega molka.

Njene počitnice so bile skoroda pri kraju. Zadnje dni je prebrala samo še z Renkerjem. O-tali prijatelji so ji postali povsem tuji in daljni.

Renker je bil zdel pogosto zgovoren. Veliko je pripovedoval o svojem delu in včasih se je smejal z vekami in čelom. Bil je odvetnik v nekem večjem mestu. Pokazal je Regini slike svoje hiše, ki jih je oklevaje ogledovala, a ni vedela, kaj bi z njimi. Ni razumela, kaj hoče od nje. Vendar ga je vedno pazno poslušala.

Bilo je zadnji večer pred Regininim odhodom. Sodela sta na koncu pomola, z morja je vel rahel veter.

Tedaj jo je zasnubil. Umaknila je svojo roko iz njegove. Prišlo je nepričakovano. Nikoli ni razmišljala o tem. Bilo je zelo lepo in zelo bolešno. A potem se je ven-

darle vedno zdelo ob sebi umljivo, kakor da bo z njenim odhodom vse pri kraju. Ali ni šlo vse lepo in se bolešno mimo nje in potem se vrne domov in bo zopet sama?

Ozrla se je po morju — temna površina. In potem v Renkerjev obraz z ostrim, krepko usločnim nosom in raztrganimi usti pod njim. Tudi palico je videla, ki je ležala na klopi poleg njega. Postalo ji je jasno, da se ne sme umakniti.

"Ostanem," je rekla počasi in odločno. Pretreslo ga je, kajti ničesar več ni bil pričakoval. Ko se je ozrl vanjo, je videl, da ji teko po licih solze. A sama ni vedela, da joče in se mu je smehljala.

BLAZNIKOVE Pratique

za leto 1935 Cena 25c s poštino vred.

"Glas Naroda" 216 West 18th Street New York, N. Y.

ČE STOPITA FANT IN DEKLE ZA VRATA

Pred sodiščem v Budimpešti sta se zagovarjala te dni uradnik Aranyi in hišnica Benekovicsa zaradi razhajanja časti in telesne poškodbe. Aranyi je pred sodiščem trdil, da ga je hišnica hudo razžalila in mu prizadejala težje telesne poškodbe. Nekega dne, ko je šel mirno po cesti, je slučajno srečal svojo znanko Viljemino Szekerovo in skupaj sta nadaljevala pot. Ko sta prišla mimo vrat neke hiše v Andrássyjevi ulici, je Viljemina naenkrat kriknila: "Križ božji, kako morete hoditi po mestu, ko imate ves obraz namazan z barvo?" Brž sta stopila v vežo bližnje hiše, kjer je začelo dekle fantu brisati obraz. Kar je prihrumela hišnica Benekovicsa in viden, kako si dekle pomaga z jezikom, da bi sprivilo fantu barvo z obraza, je začela oba grdo zmerjati, končno ju je pa zapodila iz veže. Mislija je pač, da se poljubljata. Med ruvanjem je Aranya ugriznil še pes, ki se je bil priklatil od nekod.

Hišnica je pa izpovedala drugače. Za vrata njene hiše ne prihajajo vsak dan samo zaljubljeni parčki, da se za njimi objemajo in poljubujejo, temveč tudi psi in to ji dela še večje preglavice. Ker ji je pa gospodar naročil, naj pazi, da se to ne bo več dogajalo, je zapodila tudi Aranya ki jo je pa pretepel, kar je dokazala s sledovi po hrbtu. Po zaslišanju obeh strank je izreklo sodišče oprostilno razsodbo, toda obe stranki sta se pritožili.

Cena DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA Angleško-slovensko Berilo ENGLISH SLOVENE READER STANE SAMO \$2

Naročite ga pri KNJIGARNI "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET

DVE SIROTI Spisal A. D. ENNEBY

— Pozneje, — je dejal poročnik... Ne smemo izgubljati dragocenega časa... Naprej moramo... Kaj ne vidiš, da tudi naš drugi konj ne more več naprej... Če se bomo še dolgo obirali tu, pojde za svojim tovarišem...

Kakor bi bil poročnik slutil, kaj se bo zgodilo, se je konj naenkrat ustavil, ne da bi se mogel še ganiti, in začel se je tresti, a nogo so se mu krčevito napele. Zadel ga je enaka usoda kakor prvega konja.

Bila je prav tako smutna borba, kakor pri poročnikovem konju, predno je poginil. Indijanec je dvignil roke nad glavo in se divje zarežal.

— Glej, to je odgovor Velikega duha! — je vzkljknil in pokazal na ubogo žival. Marjana je prebledela in zadržela po vsem telesu. Kar ni prišlo poročniku na misel, to je naenkrat navdalo njo s strahom.

Smrt obeh konj ni bila naravna. Indijanecv namseh, njegovo zmagovito rezanje ob pogledu na poginu zapisanega drugega konja je potrjevalo misel, ki ji je nenadoma šinila v glavo.

Indijanec je bil z nekim neznanim sredstvom ubil oba konja, da bi oropal popotnika zadnje opore in da bi bila še bolj odvisna od njega.

In bilo je jasno, da Indijanec ne diši samo poročnikov denar, ki bi se z njim sploh ne zadovoljil. Marjana je z grozo opazila, da streže Indijanec poročniku in nji po življenju.

Bila je prepričana, da ju bo vodil še do mra-ka za seboj, ponoči, ko ležeta vsa utrujena k počitku, pa izpolni svoj peklenški načrt. Marjana je hotela povedati možu, kakšne misli ji roje po glavi. Le plaho se je naslonila na njegovo ramo.

Poročnika je izguba drugega konja silno potrla. S tem je bilo pokopano njegovo upanje, da pridejo iz pragozda brez nove nezdode.

— Čuj, — je dejal Indijanec in mu položil roko na ramo... hočem, slišiš, hočem, da končno pridemo iz tega prokletega pragozda. Pod nobenim pogojem nočem prenočiti tu...

— Veliki duh... je začel Indijanec. Toda poročnik je srilito zakričal: — Kaj me briga tvoj bedasti Veliki duh! Kaj si mislil, da vernjem v bitje, živče v tvoji domišljiji?

Ni mogel več krotiti svoje jeze. Nastavil je Indijanec oba revolverja na prsa in nadaljeval: — Zdej veš, kaj mislim o tvojem Velikem duhu. No torej! Zadnjič ti pravim, naprej in vodi naju iz tega vražjega pragozda! Konj nimamo več, preskrbeti moraš druge: pripravljen sem plačati jih dobro... Toda vedi dobro, da hočem priti iz tega pragozda prej, predno nastane noč... Nikdar ne upaj, da se bom dal pogovoriti... Poznam Indijance in vem, da nikoli ne zgrešite poti, da ste najspretnější in najpogumnejši vodniki...

Zato ne morem sprejeti nobene bajke o tajni sili, ki te je speljala na krivo pot in ti brani najti pravo pot v tem pragozdu, čeprav si že čisto hodil po njem. Ubogaj me torej brez obotavljanja...

— Kaj pa če Papay ne bo hotel odpovedati Velikemu duhu pokorščine? — je vprašal Indijanec s svojim večnim smehljanjem. — V tem primernu pošlje tale samokres Papaya za njegovim Velikim duhom, — je odgovoril poročnik.

Marjana je poslušala in kolebala med dvema občutkoma: med občutkom ponosa nad energijo svojega moža in med občutkom strahu, ki jo je obhajal pri misli, kaj neki bi se zgodilo, če bi ostala v pragozdu brez vodnika.

Kmalu se je pa njen strah polegel, kajti kazalo je, da bo Indijanec ubogal poročnika. Indijanec je res stopil nekaj korakov naprej, kakor bi razmišljaj, kam naj gre. Potem se je pa vrnil k popotnikoma, rekoč: — Papay bo storil vse, kar je v njegovi moči; ne da bi se bal revolverja, temveč zato, ker hoče izpolniti dano obljubo.

— Tvoja dolžnost je samo najti pravo pot in preskrbeti nama konja. — Dobro! — je odgovoril Papay. In tako so znova krenili na pot. Toda poročnik je od tistega trenutka strogo pazil na Indijanca in na vsak šum v pragozdu. Počasi so se prerivali skozi grmovje naprej. Kar je Indijanec naenkrat izgubil popotnikoma izpred oči, ne da bi mogla slutiti, kaj se je zgodilo.

— Papay! — je zaklicel poročnik.

Toda pragozd je molčal in samo odmev se je izgubljal med košatimi kronami dreves. — Papay! — je zaklicel poročnik znova. To pot se je obema zdelo, da se je začelo iz goščave hehetanje.

Toda zaman sta se ozirala na vse strani... Indijanec ni bilo nikjer. Tišina, mučna tišina je vladala v pragozdu. Poročnik in Marjana sta obstala in se stisnili drug k drugemu, ne da bi si upala naprej, boječ se, da bi ju Indijanec nenadoma ne napadel.

Dokler sta ga videla pred seboj, sta se zanašala na svojo neustrašenost in na svoje orožje. Toda zljak, ko je bil izdajalski vodnik izginit, sta se bila nepričakovano, zahrbtnega napada.

V očigled preteče nevarnosti je Marjana zopet našla ves svoj pogum. — Naprej!... je dejala svojemu možu. — Poskusiti morava priti iz pragozda. Tam zmagava pa premislila, kaj storiti... Pojdi!

Toda kmalu je zašla v goščavo, kjer so jo veje opletale ob obrazu in trnje jo je zbadalo od vseh strani. Poročnik je molče stopil za njo, noseč težko torbo, ki mu je bila zdel mučno breme.

Dolgo se ni nič zgodilo. Potem se je pa našima popotnikoma zazdelo, da postaja gozd redkejši, kakor bi jima hotel vrniti upanje, da prideta kmalu iz njega.

In res sta kmalu prispela na trato, kjer so kupi nabotjenih vej pričali, da so tu taborili pred njima ljudje. Poročnik je od veselja vzkljknil.

Toda v naslednjem hipu mu je glas zamrl v grlu, ki mu ga je nevidna roka krepko stisnila; in že ga je nekdo podrl na tla. Izpustil je torbo in se prijel za grlo, ki mu ga je bila bas stisnila zanjka lassa. In nevidna roka, neznaná sila je vlekla njegovo telo in ga počasi dvigala proti kroni mogočnega drevesa.

Tisti hip se je Marjana obrnila. Krik groze in obupa se ji je izvil iz prs. Hotela je priščititi na pomoč nesrečnemu možu, pa jo je prikovalo k tlom divje hehetanje, ki ga je slišala že prej.

To pot je zagledala tistega, ki se je hohotal, in vsa kri ji je zastala v žilah. Bil je Indijanec, njun vodnik. Stal je med vejami mogočnega debela starega drevesa in baš je privezoval nesrečnega poročnika k drevesu. Bilo je prepozno misliti na pomoč.

Ko se mu je bila zadržala zanjka okrog vratu, je poročnik izpustil pištolo iz ene roke in popotno torbo iz druge. Prestrašena Marjana je padla na kolena, ne da bi prosila Indijanca, naj se usmili poročnika, kajti vedela je, da bi bile njene prošnje zaman; ne, hotela je prositi Previdnost, naj ji pomaga rešiti nesrečnega moža...

Tisti hip se je ustavil Marjanin pogled na revolverju v travi. Naglo se je sklonila in ga pobrala. Pomerila je na Indijanca in zaklicala: — Izpusti ga, lopov!... Naš bog, pravičri bog noče, ne dovoli, da bi dovršil izdajstvo, zasnovano za našinim hrbtom.

Pusti svojo žrtev. Vrne mi moža, izdajalec, ali ga pa osvobodim sama in te ustrelim kot psa!... In Marjana je merila na Indijanca, ki je nemoteno, mirno in smeje sedel na drevesu. — Ubogaj! — je zakričala nanj pogumna žena, pripravljena izpolniti svojo grozno.

(Dalje prihodnjič.)

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEBAR

ZA LETO 1935

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA IN NASVETOV JE VREDNO ZA VSAKEGA

50 CENTOV

Naročite ga danes.

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

SAMOSTANSKI LOVEC

(ROMAN IZ 14. STOLETJA)

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

6

— Ali znaš streljati?
 — Na sto korakov že zadenem drevo! — naglo pride skozi Waltijeve ustnice.
 — Dobro! Pusti fratra spat! Ti pa pojdi, kadar se zdani in prevzemati stražo.

— Po kateri poti naj grem?
 — Tja gori proti križevi višavi, nato gori skozi gozd do skal ter vedno dalje ob skalnatih stenah. Toda pazi na plazove ter ne skoči proti dolini, kadar jih slišiš nad seboj ropotati, temveč se stisni k steni! In če vidiš kakega kozoroga ali pa čredo gamsov, tedaj mi divjačine ne plaši! Slišiš? In če koga srečaš, ki tukaj nima ničesar opraviti, potem pokaži, da si pravi fant ter ga poklič! To je samostanska zemlja, ki jo stražiš!

Walt priklama; obraz mu žari in tesneje se oklenejo njegove roke tulna.

— Sedaj pa z Bogom! In pozdravi fratra Severina!
 Zunaj je še ležala tema s svojim vilarjem in s svojimi zvezdami. Z velikimi koraki stopa Hajmo čez robato kamenito polje po lovski stezi, ki je vodila v dolino. Čez eno uro pride do sumečega gozda. Skozi temo, ki ga je obdajala med drevjem, stopa tako varno, kot bi bil svetel dan. Pogosto zasliši ropot bežeče divjačine.

Pot se razdeli; ena steza vodi nad poraščenimi skalami strmo navzdol proti jezeru, druga pa počez skozi gozd, po ovinku mimo pastirskih koč in zatem po dolgih ovinkih ob jezerski vasi v samostansko dolino.

Ali bi šel mimo pastirskih koč? Hajmo čuti, kako ga vleče in vleče. Rad bi vedel, ako je Gitli viharno noč tudi varno prestala. Da se odtegne skušnjavi, se mora spominjati na vzrok, ki ga je danes klical v samostan.

S podvojenjo naglice sledi vedno strmejši stezi. Zvezde so obledele, vedno svetlejša postaja nebo in nad vrhovi gora se zbudi jutranja zarja. Rožnat sijaj napolni široko skalnato kotlino, v čije globini se maje jezero z belimi valovi. Ko Hajmo dospje do strmega brega, je tam nad jezerom, v soteski sv. Jerneja, zvonilo k jutranjemu blagoslovu. Nato pa porine čoln, ki je ležal med dračjem na bregu, v vodo, skoči z naglim korakom vanj in prime za veslo. Sicer je imela burja med visokimi skalnatimi stenami le polovično moč, toda Hajmo je moral porabiti vso svojo moč, da je pri pogostih vrtincih veter obdržal čoln v ravni smeri.

Bil je že poln dan, ko blizu vasi v zalivu, ki je bil varen pred viharjem zopet potegne čoln na suho. Med sumečimi smrekami gre po zložni gozdni poti. Začuden zavstavi korak. Na majhni, z mahom pokriti skali, sedi pred njim menih. Pred nogami mu leže mreže in ribiške vrvi. Komolec ima oprte ob kolena, obraz pa si podpira z rokami. Bela kapuca je zlezla nazaj in je odkrivala plemenito oblikovano glavo s kratko ostrizanimi, črnimi lasmi; gosto in dolgo se vleče črna brada pod rokami doli do prsi.

Pri Hajmotu se zbudi spomin. Ta menih pred njim je bil pač oni "črni", o katerem je govoril Walti, novi "pater ribič", ki so ga poslali iz Pasave in o katerem je frater Severin pripovedoval, da po cele dneve molče in sam hodi po zasneženem samostanskem vrtu kot strah.

Za korak stopi Hajmo bližje, njegov podkovani čevljev se zadene v kamenito ploščo in tedaj dvigne menih glavo. Ta pomosna, plemenita postava bi mnogo bolj spadala v oklep kot pa v meniško haljo; obraz pa, katerega je obrobjevala črna brada, je bil bled kot sneg; tuga in dušna bolečina je postrila poteze ter zarezala globoke brazde v belo čelo; ustnice mu zateza bolest, in globoko vrte oči gore kot ogenj — to so bile oči, ki že dolgo niso poznale blagodejnih solza. Hajmota gane v sree, ko vidi tega duhovna; zmeden sname kapo in zajeclja: — Velečastiti oče! Kaj vam manjka? Ali ste bolni?

Menih pa se molče obrne, dvigne mreže in ribiške vrvi na ramo in hoče iti.

Hjamo mu zastavi pot.
 — Prosim vas, govorite saj eno besedo zmenoj! Mogoče vam morem kaj dobrega storiti. Povejte mi, kaj vas teži?

— Življenje! — se izvije iz menihovih ustnic, kot bi te besede govoril sam za sebe, ne pa da bi bile odgovor na lovčev prsrčno vprašanje. Nato skloni glavo — bil je pozdrav in obenem odpor — ter gre proti stezi, ki je vodila z gore doli proti vasi.

Začuden gleda Hajmo za njim; tedaj pa dvigne glavo in posluša; zvonec glas sliši z višjega kraja steze skozi gozd. Hajmo spozna glas in vroče mu šine kri v lica. Sedaj pa že vidi med drevjem blesteti rdeče krilce. Bila je Gitli, ki je pela.

Kot škrančeva pesem se dvigne Gitlin glas nad vihar in votlo šumenje gozda. In ko odpoje zadnje kitice, opazi Hajmo, kako Gitli na ozki stezi prestrašena obstane ter plaho gleda patra ribiča. Menih pa s prestrašenim obrazom in začudenimi očmi, kot bi mu deklica ne bila ljubka podoba življenja, temveč pošast, ki se je dvignila iz najtemnejšega naročja zemlje. Kolena se mu hočejo zlomiti, mreža in vrvi pa mu padejo iz rok, opotekajoč lovi oporo in iz tresočih se ustnic pride hripav glas:

— Kdo si?
 — Gitli, — jeclja dekletce s pojemajočim glasom.
 — Kdo je tvoj oče?

— Moj oče je mrtev in tudi moja mati. Stanujem pri svojem bratu, ime mu je Wolfrat in je solar v samostanski hiši.

To je Gitli boječe izjecljala, kot jeclja otrok litanije v šoli, kadar kaplan vihti leskovko. Sedaj pa stopi Gitli molče ter pritiska košarico s sneženkami na mlade nedri: podoba, tako lepa, da Hajmo začuti, da mu sree pri tem pogledu hoče skočiti iz prsi. Pesti se mu stiskajo in bilo mu je, kot bi moral skočiti na zahrbtnega tolovaja in mu zakričati: — Kaj hočeš otroka? Pusti ga v miru! Ali na imaš opraviti z menoj!
 (Dalje "prihodnjic".)

✠

NAZNANILO in ZAHVALA

Sorodnikom, znancem in prijateljem naznanjam žalostno vest, da je umrl moj preljubljeni soprog

JOHN KARZISNIK

Umril je dne 22. novembra 1934. Pokopan je bil 24. novembra po katoliškem obredu v New Philadelphia, Ohio.

Pokojni, moj ljubi soprog, se je ponesrečil v premogorovni dne 14. februarja 1928. Zlomilo mu je hrbet in od tistega časa ni bil več zdrav. Toliko je okreval, da je hodil malo okrog ob polici.

Rojen je bil dne 1. septembra leta 1871 na Trati pri Skofji Loki, na Gorenjskem. Doživel je 63 let, 2 meseca in 21 dni, ko mu je neizprosna smrt pretrgala nit življenja. V Ameriki je bival 32 let in poprej je bil 4 leta na Nemškem kot premogar.

Tukaj zapušta omlazno sestro Minie Omeje v Pinefork, Ohio, 9 nečakov: Frank Omeje v East Palestine, O., Viktor v Salem, Ohio, Tony, Karol, Steve, Edy, Rudy, John in Joseph v Pinefork, Ohio; in nečakinjo Ella Koren v Pinefork, O.

Lepa hvala vsem, kateri ste spremlili mojega nikoli pozabljenega soproga na pokopališču. Posebna hvala Mrs. Ivani Omeje iz East Palestine, O., ki nam je veliko pomagala in stregla do zadnjega trenutka moleno predjubemu soprogu. Stokratna hvala za njeno veliko delo in trud.

Tebi preljubljeni soprog, želim, da v miru počivaš, dokler se ne vidimo tam gori nad zvezdami. Naj Ti bo rahla ameriška gruda.

Zalujoča soproga:

Mrs. JENE KARZISNIK

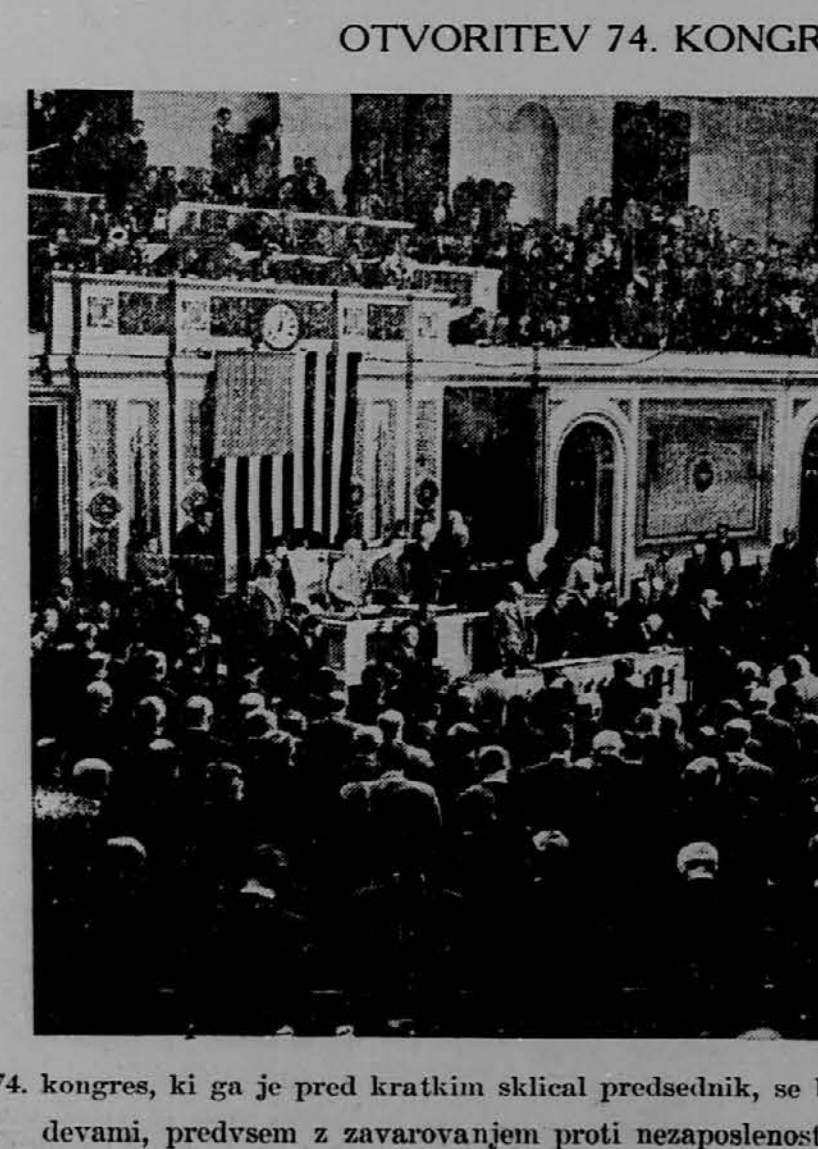
R. F. D. 2, New Philadelphia, Ohio.

Iz Slovenije.

Zagoneten napadalec pohaja okrog Kamnika.

Poročali smo že, da je pred Silvestrovim večerom neznan moški napadel žensko, ki je šla po samotni poti ob Bistrici in ji iztrgal iz rok torbico z 200 Din gotovine. Zdaj so znani še trije podobni primeri, ki vsi kažejo, da gre za isto osebo. Za zidom smodnišnice je bila napadena neka ženska, ki se je vračala v Stranje. Neznane se ji je pridružil in se najprej ponudil za nosača, nato pa ji je hotel iztrgati iz rok prt-ljago. Isti poizkus je ponovil naslednje dni na Kavramu, vendar pa so obe ženski rešili ljudje, ki so jima prišli nasproti in pred katerimi je neznanec pobegnil. Na istem kraju na Kavramu je bil nato napaden neki lesni trgovec iz Tuhijske doline, ki se je zvečer vračal s kolesom proti domu. Neznane je skočil iz gozda in zagrabil zadnji del kolesa, da je moral kolesar stopiti na tla.

Napadalec ga je pozval, naj mu izroči denar, medtem pa je prihitel napadenemu na pomoč drugi kolesar, ki se je pe-

74. kongres, ki ga je pred kratkim sklical predsednik, se bo moral baviti z velevažnimi zadevami, predvsem z zavarovanjem proti nezaposlenosti in starostno pokojnino.

sestro priklicala neka pobreska vedeževalka pri Ptuj, ki jima je brala iz nekih "poganskih bukve", ki so se izkazale kot navaden latinsko slovenski slovar Drevenski pa kološke niso zaradi tega prav nič boljše nesle, pa tudi krave ne dajale več mleka, zato je šla spet v Maribor in prosila Voglarjevo, naj ji da neke "močnejše" bukve.

Zanimivo je bilo zasliševanje obtožene Voglarjeve pred sodnim svetnikom dr. Tombakom. V zeleni obleki in z belo čepico na glavi je stopila pred sodnika, ki je uvedel zasliševanje:

— Kaj je vaš oče? — Fjaker v Mariboru. — Kako se preživljate? — Ribat hodim po hišah. — Kam ste hodili v Solo? — V učiteljske v Mariboru. Šest mesecev sem pohajala učiteljske, potem pa sem Solo zapustila. — Se čutite kriva? — Nikakor. Že 15 let se preživljam s poštenim delom. — Zakaj ne poravnate Drevenski v Roginovi škodi? — Saj bom vse vrnila, ko pa ne vem, kje sta ti ženski. — Ali vam ni znano, da je kaznivo, ako se lahkovernost drugih ljudi izrablja? — Vem. — Ali ste karte "šlogali"? — Sem, toda samo za "hee". Za denar pa nisem, ker vem, da je prepovedano. — Koliko brevirjev ste vsega skupaj kupili? — Tri. — Komu ste brevirje dali? — Enega Drevenski, drugega Roginovi, tretjega pa neki tretji osebi. — Tako, se treji osebi ste dali? Zato se boste morali posebej zagovarjati. In ti brevirji so bili tiste "črne bukve"? — Da. — Kako pa je bilo s tistim latinsko-slovenskim slovarjem? Čemu ste ga potrebovali? — To je bila "močnejša" črna knjiga, ki si si je Drevenska želela. — Koliko ste dali za slovar? — 170 dinarjev. — Koliko ste pri tem zaslužili? — Še "gor" sem plačala, pa še uro sem morala zastaviti.

Sila zanimivo je bilo zaslišanje Voglarjeve, ko je pričela govoriti o tajinstvenem stolu iz lesa z 12 nogami. Ta stol je sestavljen iz 11 raznih lesnih vrst. Ob tem stolu se lahko pogovarja človek z bogovi, kakor je povedala Voglarjeva pred sodnikom.

Obilo zabave je nudilo seveda tudi zasliševanje Drevenske in Roginove. Ugotovilo se je, da je Voglarjeva zares kupila brevirje v skupnem znesku 1500 in jih dala naprej kot

SLOVENIC PUBLISHING CO.
 TRAVEL BUREAU
 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
 PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO-TCVANJE

SHIPPING NEWS

V Žabnici je ogenj uničil lepo domačijo.

7. januarja ponoči okrog 2. je vso kranjsko okolico ozaril rdeč sij, ki je daleč na okrog naznjal požar. Gorelo je v Žabnici pri Perčičevih, kjer gospodarita mati in hči. Svetloba je bila tako močna, da je bil kranjski cerkveni stolp ves osvetljen. Ogenj je nastal na hiši, ki je zidana in krita z opoko; razširil se je na poleg stoječi levi. Na obeh stavljah je zgorela streha, dalje nekaj krme, orodja, živino so pa rešili. Seveda je obojno poslopje zaradi gašenja kolikor toliko poškodovano. Izvlekli so na plan slamoreznico in drugod orodje ter nekaj slame. Skeđenj je poškodovan le deloma. Gasili so gasilci iz Žabnice, Bitnja, Stražišča in iz Kranja. Škoda je precejšnja. Kako je ogenj nastal, še ni dognano. Je pa že drugi v novem letu.

25. januarja:	Europa v Bremen
	Berengaria v Cherbourg
26. januarja:	Lafayette v Havre
30. januarja:	Manhattan v Havre
2. februarja:	Champlain v Havre
	Rex v Genoa
6. februarja:	Olympic v Chrbourg
9. februarja:	Bremen v Bremen
	De France v Havre
13. februarja:	Conte di Savoia v Genoa
14. februarja:	Washington v Havre
15. februarja:	Berengaria v Cherbourg
21. februarja:	Saturnia v Trst
22. februarja:	Europa v Bremen
	Olympic v Cherbourg
23. februarja:	Champlain v Havre
27. februarja:	Manhattan v Havre
	Rex v Genoa

Ta GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je priložnost svet vzgoje in zabave.

KRASNO BARVAN TRPEŽNO IZDELAN

V premeru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev.

MODERN VZOREC

KRASEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA VSAK DOM

CENA S POŠTNINO VRED

\$2.50

ONI, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA "GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE, GA DOBE ZA — **\$1.75**

"GLAS NARODA"

ALI STE ŽE NAROČILI SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR ZA 1935? — STANE 50 CENTOV. — NAROČITE GA ŠE DANES